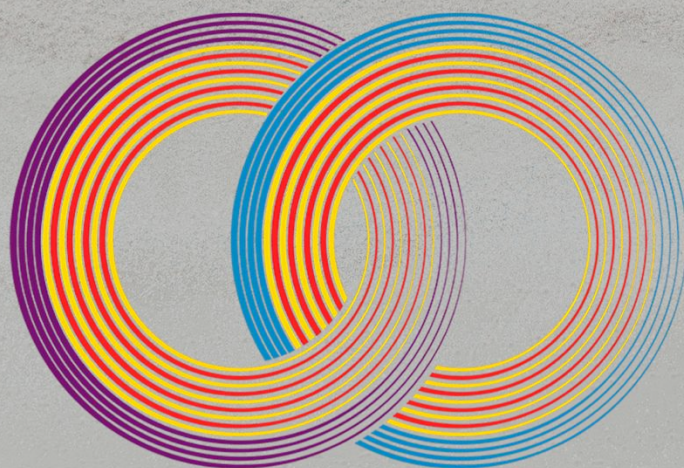

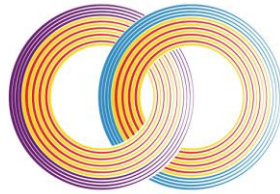
GOVERN
ILLES
BALEARS

GENERALITAT
VALENCIANA

ACORDS DE LA I CIMERA ILLES BALEARS-COMUNITAT VALENCIANA
Palma, 5 i 6 de juliol

I CIMERA ILLES BALEARS-COMUNITAT VALENCIANA

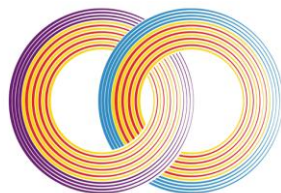
Els llaços que connecten les Illes Balears i la Comunitat Valenciana des de fa segles han nodrit durant les últimes dècades una relació cada vegada més estreta, que té el seu reflex en vincles socials i culturals, econòmics i polítics, laborals i empresarials. Aquesta connexió agermana les dues comunitats i les compromet a l'hora d'afrontar reptes que exigeixen cooperació per enfortir les nostres societats i impulsar-les cap al progrés.

Des de la certesa que la suma d'esforços, capacitats i talent seran fonamentals per aconseguir l'èxit en un entorn global i de competitivitat creixent, els governs de la Comunitat Valenciana i les Illes Balears treballen des de fa sis anys de manera conjunta, alineant polítiques i maneres de decidir i actuar.

El diàleg institucional i el diàleg social s'han convertit d'aquesta forma en dos dels eixos que expliquen la unitat d'acció de les dues societats a l'hora de contenir la pandèmia i promoure una resposta diferent a la crisi econòmica i social que ha derivat d'aquesta situació.

Aquesta manera d'actuar diferent, que durant els quatre anys previs a la pandèmia va impulsar els dos governs a demostrar el seu compromís amb el sistema públic i recuperar els serveis essencials de les retallades que van prolongar la crisi anterior, ha conduit també a aplicar solucions sanitàries i socials que situen les dues comunitats entre els territoris europeus amb menys mortalitat per coronavirus.

Les solucions basades en el diàleg han permès, alhora, aplicar mesures de protecció de les persones, de l'ocupació i de les empreses i els autònoms, mesures que situen ara la Comunitat Valenciana i les Illes Balears en posició de recuperar-se més aviat i de forma més extensa i inclusiva.

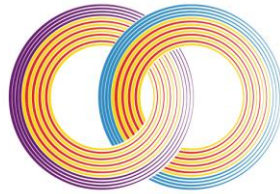

Per enfortir aquesta recuperació immediata, les dues comunitats promouran noves accions que garantiran la mobilitat segura, còmoda i sostenible i asseguraran una reactivació immediata de motors essencials per a les dues comunitats, com el turisme. Ambdues comunitats cooperaran, a més, per connectar el seus serveis de foment de l'ocupació i de formació, ampliant les oportunitats d'accedir al treball dels ciutadans i ciutadanes dels dos territoris.

La cooperació que ha impulsat aquesta resposta diferent a la situació derivada del coronavirus també serà present en una sortida diferent de la crisi. Aquesta sortida trobarà el seu perfecte catalitzador en l'oportunitat històrica que ens ofereix el programa europeu Next Generation. Els seus fons acceleraran projectes de transformació capaços de permetre que sectors, empreses i treballadors avancin cap a una veritable societat del coneixement, que farà de la sostenibilitat ambiental, la recerca i la innovació, la tecnologia i la formació alguns dels eixos amb els quals serà possible modernitzar-nos i projectar-nos cap al futur.

Els recursos també serviran per estrènyer les relacions entre les Illes Balears i la Comunitat Valenciana, que des de final del 2020 cooperen per articular projectes vertebradors amb els quals puguin concórrer als programes europeus. Aquests projectes, dels quals s'ha informat durant la cimera (detallats en l'annex Economia blava a la Mediterrània) permetran acostar els dos territoris amb un nou clúster logístic, capaç alhora de potenciar la connectivitat logística i la cohesió territorial i d'avançar cap a la descarbonització, amb projectes emblemàtics que faran del transport marítim sostenible, el tramvia, el tren i la mobilitat elèctrica un eix de desenvolupament.

El programa Next Generation i el compromís ambiental dels dos governs activaran accions conjuntes capaces de protegir la biodiversitat i, fins i tot, contribuir a la regeneració de la Mediterrània, atacant fenòmens d'impacte creixent com la proliferació de plàstics a la mar. Per això, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana coordinaran esforços també en la promoció de les energies netes i abordaran conjuntament plans de contenció del canvi

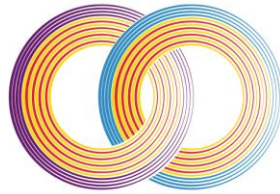
climàtic i d'adaptació als seus efectes irreversibles, i solucions de consum de proximitat i d'economia circular.

El futur, marcat per la innovació i la recerca, impulsa les dues societats, juntament amb els seus centres de coneixement i les seves empreses, a fomentar el desenvolupament científic i a canalitzar-lo cap a nous sectors productius. El suport a l'activitat científica, el suport a l'estabilitat laboral dels investigadors, l'estímul de la formació professional i el foment de la transferència de coneixement, demanats durant la cimera per les universitats, comunitat científica i empreses innovadores, seran eixos clau per atreure talent i generar ocupació i progrés, enfortint a més la col·laboració de totes dues comunitats, sempre en contacte i diàleg amb els agents socials, empresarials i institucionals de les dues comunitats.

L'aliança estratègica de les Illes Balears i la Comunitat Valenciana, i la seva determinació de progressar unides, es plasma finalment en una doble declaració d'intencions. En primer lloc, en el compromís de les dues societats d'enfortir els vincles culturals, artístics, històrics i lingüístics que les connecten i aprofitar-los per generar alhora progrés i coneixement mutu.

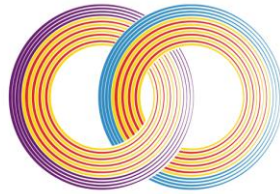
I en segon lloc, la realitat històrica i geogràfica que ens agermana a la Mediterrània, però també en els desafiaments, les amenaces i les necessitats, ens condueix a plantejar una visió de l'Estat més semblant a la realitat plural i diversa d'Espanya, un estat equilibrat en el qual les decisions es prenen des de la realitat plural de les autonomies i no només des de la centralitat de la capital. Un estat dotat, a més, d'un model de finançament que eviti la competència fiscal deslleial i sigui capaç de millorar el flux de recursos que reben dues de les comunitats més dinàmiques. També ha de donar resposta a les necessitats creixents que comporten tant l'augment poblacional com la urgència d'eleva la competitivitat de les nostres societats i teixits productius.

Les Illes Balears i la Comunitat Valenciana plantegen, en definitiva, aprofundir en una aliança que estimuli l'economia i l'ocupació, que faci les

dues comunitats més sostenibles i justes i que estrenyi els vincles humans, culturals i socials que ens connecten.

Amb aquest objectiu, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana es comprometen en aquest document d'acords, assolits després de mesos de treball bilateral dels governs i d'altres institucions i agents essencials de ambdues societats, i enriquits amb les aportacions recollides durant les taules i debats d'aquesta primera cimera. Els dos governs constituïran, a més, una comissió de seguiment dels acords, que també s'encarregarà de detectar i proposar nous àmbits de col·laboració. Tots els avanços seran analitzats en les properes cimeres bilaterals, que la Comunitat Valenciana i les Illes Balears celebraran amb periodicitat anual.

DIÀLEG SOCIAL I COOPERACIÓ INSTITUCIONAL

Participants a la mesa de diàleg social:

ILLES BALEARS:

Presidenta de CAEB, Carmen Planas

President de PIMEB, Jordi Mora

Secretari general de la UGT, Lorenzo Navarro

Secretaria d'Ocupació de CCOO, Yolanda Calvo

COMUNITAT VALENCIANA:

President de la CEV, Salvador Navarro

Vicepresidenta CEV, Eva Blasco

Secretari general de la UGT-PV, Ismael Sáez

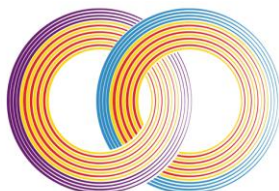
Responsable de política europea i transició justa de CCOO-PV, Daniel Patiño

Modera: Bernardo Guzmán, Director de Cadena SER en la Comunitat Valenciana

CONCLUSIONS I ACORDS

Els agents socials i empresarials de la Comunitat Valenciana i les Illes Balears defensen que el diàleg ha estat l'eina fonamental per donar una resposta sòlida i responsable a la pandèmia, implantant mesures dures que tenien com a base la necessitat de protegir la població i determinaven que la salut era la condició indispensable per garantir una obertura segura i una recuperació ràpida i extensa.

Sostenen també que els mecanismes de protecció de treballadors i les eines de liquiditat i suport directe a autònoms i empreses són la millor política de reactivació i evitaran una crisi social i econòmica més profunda. Per això, destaquen el valor dels ERTO i les prestacions extraordinàries per afrontar futures crisis i insten a estimular ara l'economia amb mesures que

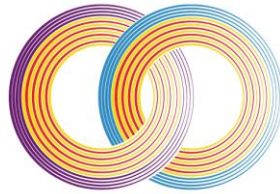

facilitin la contractació i la inversió i amb projectes i noves eines que destinin els fons públics, i particularment els fons del programa Next Generation EU, a multiplicar la competitivitat de les empreses i els sectors amb tecnologia, modernització, formació i inversions.

Els agents socials i els dos governes expressen el seu compromís amb l'ocupació de qualitat, la seguretat laboral, la defensa dels drets dels fixos discontinus i el foment de la competitivitat, l'activitat econòmica i la modernització empresarial.

El Govern de les Illes Balears i la Generalitat Valenciana es comprometen també a impulsar els acords següents:

- Arran de la reunió de València, en la qual es va acordar cercar opcions per integrar i complementar més els sistemes de formació professional, s'avançarà en un programa d'intercanvi d'estudiants i de reserva de places per a alumnes de l'altra autonomia. Això fins i tot es podria substanciar en programes de col·laboració en formació dual, que estimulin la integració dels treballadors en el teixit empresarial.
- Es plantegen programes específics. Es proposa enfortir les relacions entre els serveis d'ocupació de les dues comunitats: Labora i SOIB. En aquest sentit, es proposa treballar perquè ambdós serveis d'ocupació estableixin una cooperació preferent per cobrir vacants de llocs de treball no cobertes amb persones de l'altra comunitat, de manera que es potenciï la generació d'ocupació a la vegada que es dona servei a les empreses.
- Finalment, les oportunitats del programa Next Generation, que crearà ocupació a curt termini relacionada amb la implementació de les principals inversions (des d'especialistes en eficiència energètica fins a instal·ladors tecnològics), permeten plantejar opcions de formació coordinada per reciclar treballadors i orientar-los a aquests sectors amb oportunitats a curt termini.

TRANSICIÓ ECOLÒGICA I APOSTA PER UN MODEL PRODUCTIU MÉS SOSTENIBLE

Participants a la taula rodona:

Vicepresident del GOIB i conseller de Transició Energètica, Juan Pedro Yllanes.

Vicepresident segon de la Generalitat Valenciana i conseller d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica, Rubén Martínez.

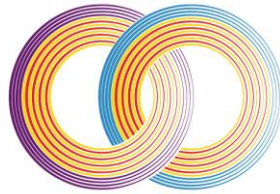
Moderador: María Ferrer, periodista.

CONTINGUTS I CONCLUSIONS

La transició ecològica i l'aposta per un model productiu més sostenible amb el nostre entorn és una obligació per poder deixar un futur digne a les properes generacions. Des dels dos governs s'han fet passos per assolir aquest objectiu, com ara les lleis i les polítiques per lluitar contra el canvi climàtic, impulsar la transició energètica, combatre la presència de plàstics d'un sol ús, per fomentar un turisme sostenible, per avançar en la depuració d'aigües i establir un nou model econòmic local centrat en l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible.

Hem de continuar afavorint sinergies per aprofitar els fons Next Generation per fer una transició que ha de ser socialment justa i inclusiva. Estam davant una oportunitat per fer partícip el conjunt de la ciutadania en aquest repte, facilitant que tothom es pugui sumar a construir un model més sostenible. Aquestes accions són transversals i involucren un gran nombre de sectors: l'energètic, la indústria, el turisme, el medi ambient, l'habitatge, l'agricultura o la mobilitat en són alguns.

Els dos governs ja hem treballat conjuntament en qüestions mediambientals com la del corredor de cetacis, la de la protecció de la posidònia o l'ampliació de reserves marines. Ara hem de continuar intensificant la col·laboració en temes com l'economia circular i l'impuls a un model econòmic més sostenible i diversificat, respectuós amb el nostre

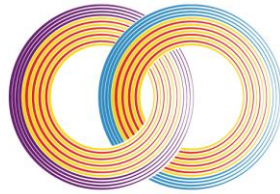

territori. Hem de ser capaços d'estructurar un debat al voltant de qüestions com les energies renovables, el cicle de l'aigua, l'agricultura i l'ús del territori, la protecció i la regeneració de la Mediterrània o la transformació del nostre model econòmic cap a un model més sostenible en una societat amb menys petjada ecològica.

En aquest punt, la mobilitat és responsable d'una bona part de les emissions, per això la seva descarbonització mereix un esforç específic. La Llei de canvi climàtic planteja un calendari per a la limitació dels combustibles fòssils i el trànsit cap a un model electrificat. El transport col·lectiu ja ha començat amb aquesta electrificació de la xarxa de tren i la modernització de la flota d'autobusos. Per part de les Balears, el proper projecte clau és la construcció del tramvia de Palma, ja inclòs dins el pla «España puede».

La transició ecològica també ha d'incorporar la perspectiva de la sostenibilitat en el sector alimentari. Per això, s'ha fomentat l'eficiència en aquest sector agrícola i ramader, en un millor aprofitament dels recursos hídrics disponibles i en l'apropament dels seus productes als consumidors locals a través dels circuits de comercialització. D'altra banda, els objectius de la transició ecològica han d'incorporar tant la sobirania energètica com la sobirania alimentària en els seus plantejaments.

Finalment, un model mediambiental sostenible també ha de ser socialment just. En aquest cas, ambdues comunitats tenen uns reptes comuns en l'impuls a un habitatge sostenible i assequible per assolir aquest nou model. L'objectiu és garantir la funció social, frenar l'especulació i potenciar l'habitatge públic. Mesures com l'expropiació temporal de pisos buits de grans tenidors, l'exercici de dret de compra preferent des de l'Administració per ampliar els HPO, les polítiques d'ampliació del parc públic mitjançant els drets de tanteig i retracte o les adquisicions directes a entitats bancàries per via d'emergència d'habitatge acreditada en són exemples. Tanmateix, es necessiten més mesures com l'establiment de mecanismes de control de preus en zones tensades per afrontar aquesta emergència. Les administracions també han d'aprofitar les noves

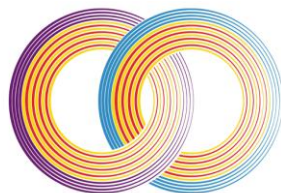

promocions per impulsar una arquitectura sostenible, bioclimàtica amb el màxim nivell d'eficiència energètica.

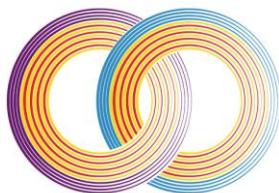
Les Illes Balears i la Comunitat Valenciana estan sent capdavanteres en la implementació de polítiques destinades a combatre l'emergència climàtica que impulsin una transició ecològica cap a una societat més sostenible i respectuosa amb el territori. És l'hora de coordinar esforços per millorar els resultats en àmbits clau com l'impuls d'una mobilitat més sostenible, la protecció i la neteja del litoral, la implantació de processos d'economia circular i l'intercanvi d'experiències en polítiques públiques que permetin augmentar la nostra eficiència en l'ús dels limitats recursos disponibles.

Per tot això, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana es comprometen a aplicar els acords següents:

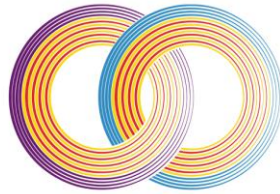
- Elaborar una estratègia conjunta d'adaptació al canvi climàtic, especialment a la costa.
- Els dos governs posaran en marxa plans autonòmics d'eficiència energètica i descarbonització de les seves instal·lacions i edificis públics, per ser referents en la transició energètica.
- Ambdues comunitats autònomes fomentaran fòrums d'intercanvi d'experiències públiques i privades per millorar la implementació de renovables respectant el territori i el paisatge, compatibilitzant-les amb els usos agrícoles i impulsant les estratègies d'autoconsum.
- S'avaluarà l'opció de coordinar els sistemes i els equips de neteja del litoral, així com l'augment de protecció de les reserves marines per garantir la sostenibilitat dels ecosistemes marins i dels recursos pesquers.
- Els governs fomentaran estratègies conjuntes de descarbonització de la mobilitat dels ports, especialment el transport marítim de mercaderies i viatgers, per contribuir a la reducció d'emissions contaminants.

- La Comunitat Valenciana i les Illes Balears cooperaran per crear entorns favorables per a l'atracció d'inversions ecològicament sostenibles, que activin el teixit econòmic i garanteixin llocs de treball estables i de qualitat. Per això, activarem més polítiques d'impuls a la posada en marxa de projectes industrials i agroalimentaris descarbonitzats, amb menys petjada ecològica, millorant la gestió de l'aigua i regenerant els aqüífers.
- Els governs es comprometen a col·laborar en matèria d'hidrogen, aprofitant l'impuls de la planta de Lloseta i la posada en funcionament del projecte GreenHysland.
- S'avançarà pel camí iniciat per les Illes Balears i la Comunitat Valenciana per a la implantació d'imposts que graven les activitats contaminants i que creen un fons verd amb la proposta que pugui revertir en el fet d'ajudar per facilitar la transició ecològica i la construcció d'un model més sostenible.
- Ambdues comunitats es comprometen a prioritzar les energies renovables per combatre la pobresa energètica, fomentar l'estalvi energètic i l'ús eficient l'energia, i contribuir també a un ús racional de l'aigua. Igualment, es fomentarà la protecció de l'atmosfera i l'ús de materials, productes i tecnologies netes que redueixin les emissions contaminants i de gasos d'efecte hivernacle del sector de la construcció, així com de materials locals, reutilitzats i reciclats que contribueixin a millorar l'eficiència en l'ús dels recursos.
- Els governs subvencionaran i donaran suport a projectes, obres i investigació aplicada d'impuls a la transició ecològica, a la innovació, l'economia circular i l'adaptació del territori al canvi climàtic.
- S'impulsarà l'economia i el consum de proximitat, per millorar la sostenibilitat del sector agroalimentari, i s'establiran plans públics que permetin donar sortida al producte local cap al consum de ciutadans i entitats socials.

- S'abordarà una estratègia pública de rehabilitació d'habitatge i entorns urbans, emmarcada dins el fons Next Generation EU, amb criteris de sostenibilitat, resiliència i biohabitabilitat. Els governs es comprometen a arribar a acords amb els agents socials per establir més connexió entre les polítiques urbanístiques, d'habitatge i de sòl i conformar una gestió pública més racional de l'organització de l'espai, amb una atenció especial a la recuperació de conjunts històrics, centres urbans, barris degradats i la renovació d'habitatges i edificis.
- El Govern de les Illes Balears i la Generalitat Valenciana defensaran de forma conjunta davant l'Estat la inclusió dins la llei estatal d'habitatge de mecanismes legals pels quals les comunitats autònomes puguin controlar els preus en els mercats tensionats, així com el fet d'establir mecanismes de cooperació per garantir la funció social de l'habitatge davant els usos especulatius.
- S'avançarà en l'elaboració d'un codi de bones pràctiques conjunt en què es recullin les millors iniciatives pel que fa al disseny i a la construcció d'habitatges de lloguer social sostenibles i la seva posterior gestió pública, i se superin els requisits legals per aconseguir un nivell d'exigència que permeti l'excel·lència. Tot això es recollirà en un llibre blanc que es pugui compartir amb les restants comunitats autònomes i l'Estat.
- S'impulsaran models de transport urbà sostenible i descarbonitzat, com la mobilitat activa, a peu o en bicicleta, o com el tramvia i el metro, que vertebrin territorialment i socialment els entramats de les grans ciutats.
- S'elaboraran estratègies conjuntes per a la creació de zones de baixes emissions en zones urbanes i insulars, i s'avançarà en la limitació dels combustibles fòssils.

UNA RESPOSTA DIFERENT A LA CRISI

Participants a la taula rodona:

Vicepresidenta de la Generalitat i Consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives,
Mónica Oltra

Consellera d'Afers Socials i Esports del GOIB, Fina Santiago

Moderadora: Elvira Graullera, delegada Europa Press en la Comunitat Valenciana

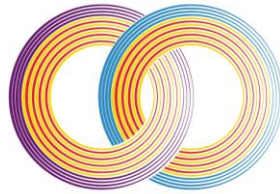
CONCLUSIONS I ACORDS

La recuperació dels serveis públics dels efectes i les retallades que van seguir la crisi financera de 2008 ha estat una de les claus que expliquen l'eficàcia de la resposta a la pandèmia de les Illes Balears i la Comunitat Valenciana.

L'esforç dels dos governs per recuperar plantilles i serveis abans de la pandèmia i per reforçar-los intensament des de març de 2020, elevant el pressupost i multiplicant els recursos disponibles, ha permès garantir en tot moment la suficiència del sistema sanitari i ha donat suport als qui han demostrat amb més èxit la importància dels serveis públics: els treballadors de serveis tan vitals com els sanitaris, els socials, els educatius i els de gestió, que han permès donar resposta ràpida i contundent a cada situació.

El compromís amb el sistema públic també ha estat fonamental per reforçar la resposta social en els pitjors moments de la pandèmia, amb eines i mecanismes de prestació, ajuda i beca que han canalitzat tots els recursos cap a les necessitats de les persones.

I el suport, redoblat i constant, al sistema educatiu ha contribuït al fet que la comunitat educativa propiciàs un dels majors assoliments de la pandèmia: la tornada dels alumnes a les classes, en un context sanitari que va mantenir els centres educatius tancats en molts països d'Europa.

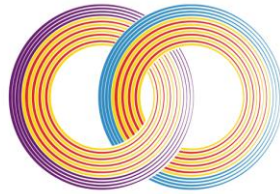
Aquesta resposta diferent i compromesa a la crisi es plasma igualment en sistemes de protecció de l'ocupació com els ERTO i en sistemes de suport a tots els sectors, autònoms i empreses. La protecció social, laboral i empresarial permetrà ara una recuperació més ràpida i inclusiva, que ha de servir per aprofundir en polítiques progressistes capaces de generar oportunitats per a tothom i permetre el desenvolupament de les persones en termes de justícia social i igualtat.

En aquest punt, és clau la implicació de l'Estat, que ha de respondre amb reformes i amb la transferència de recursos perquè la Comunitat Valenciana i les Illes Balears continuïn consolidant els serveis públics que han aturat la crisi i que sostenen l'estat del benestar, fomentant de manera preferent els sistemes de gestió directa.

Per tot això, els dos governs es comprometen amb els acords següents en els àmbits social, sanitari, educatiu i d'igualtat:

Acords en l'àmbit social

- Instar l'Administració General de l'Estat a dur a terme les modificacions necessàries perquè l'ingrés mínim vital abordi les situacions de vulnerabilitat econòmica en temps real.
- Instar el Govern de l'Estat, igualment, a impulsar la cogestió de la prestació per part de les dues comunitats autònomes. El Ministeri hauria de traspasar els recursos econòmics necessaris per a aquest encàrrec.
- Sol·licitar la modificació de la llei d'estrangeria per facilitar la integració dels nouvinguts a les comunitats autònomes, i prestar una atenció especial a la situació dels infants.
- Transferir a les comunitats autònomes el pressupost necessari per facilitar la integració de les persones que sol·liciten asil, atès que la integració social, sanitària, educativa i laboral es gestiona des de les institucions autonòmiques.
- Exigir al Govern de l'Estat que compleixi l'obligació legal de finançar a les dues comunitats autònomes el 50 % del pressupost per al

sosteniment del sistema per a l'autonomia personal i atenció a persones en situació de dependència.

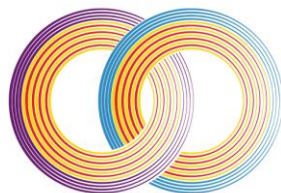
- Promoure la realització, entre els dos territoris, d'intercanvis anuals de bones pràctiques i informació en matèria de drets i serveis socials.
- Continuar impulsant, dins el marc dels programes sociocomunitaris, la reconversió de subvencions en concertació.
- Facilitar la recuperació per a la gestió pública directa dels serveis públics prèviament privatitzats, a través de les modificacions legislatives que corresponguin en la normativa bàsica estatal.
- Exposar el compromís d'ambdues institucions de donar resposta a la situació dels joves, atès que ha estat un dels col·lectius més afectats tant per l'actual crisi com per l'anterior de 2008.

Acords en l'àmbit sanitari

- La situació d'emergència sanitària que encara vivim demostra la necessitat de tenir un sistema de salut resolutiu, humà, per a tothom, equitatiu, proper, accessible, modern, innovador, ben finançat, solvent i responsable, amb les persones al centre i gestionat amb responsabilitat i amb una visió a llarg termini.
- Els governs es comprometen a continuar potenciant la protecció de la salut pública, amb més prevenció i més coordinació amb assistència sanitària; continuant amb la reconversió de la xarxa hospitalària i d'atenció primària; dimensionant com correspon l'atenció a les persones amb malalties cròniques; implementant noves prestacions i incrementant les plantilles amb estabilitat dels professionals.
- Promourem l'intercanvi de coneixement amb altres administracions sanitàries per poder donar i acceptar solucions en situacions greus sobrevingudes, imprevisibles i, en definitiva, complexes.

Acords en l'àmbit educatiu

- Destacam el paper imprescindible del sistema educatiu en els nostres territoris i ens comprometem a continuar elevant de forma

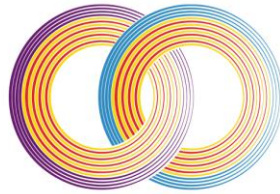

continuada i progressiva la inversió per millorar les infraestructures, atendre la diversitat, reduir la bretxa digital i fomentar la qualitat educativa en aquest servei públic essencial.

- Continuarem fomentant la formació professional a través de la creació de noves places per donar resposta a les demandes formatives de la població i millorar l'ocupabilitat de la nostra ciutadania.
- Mantindrem l'aposta per l'educació 0-3 a través de la creació de noves places, preservació de les existents i reconvertint places de guarderia en escoleta.

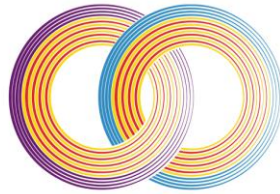
Acords en l'àmbit d'igualtat

- La lluita contra la violència masclista és del conjunt de la societat. Les administracions públiques continuarem impulsant mesures que incorporin el conjunt de la ciutadania, a través de totes les organitzacions, entitats, agents econòmics i socials, universitats, partits polítics, associacions de dones, per erradicar tant el masclisme com l'expressió més nefasta d'aquest, que és la violència masclista, tenint en compte que són la conseqüència d'una estructura patriarcal.
- Durem a terme, a través dels serveis autonòmics d'ocupació, l'atenció especialitzada a les dones víctimes de violència de gènere per a la seva inserció laboral.
- Incentivarem la presència de dones en àrees de coneixement tradicionalment masculinitzades (carreres STEM, sectors del transport, de la logística...) i també potenciarem la presència d'homes en professions fortament feminitzades, precaritzades i poc reconegudes.
- Posarem en valor l'economia «de les tres C» (criar, cuidar i curar), com un sector essencial per al sosteniment de la vida i l'economia, tal com està posant en relleu la pandèmia. Aquestes activitats essencials han estat tradicionalment poc valorades perquè són exercides quasi en la seva totalitat per dones. En conseqüència,

impulsarem la no externalització, per exemple, dels serveis de neteja, bugaderia, etc., en els serveis públics.

- Impulsarem a través dels serveis autonòmics d'ocupació el suport al manteniment del treball autònom de les dones, amb atenció especial a situacions de baixa per maternitat, i afavorirem la substitució per una altra dona.
- Fomentarem una educació en igualtat a través de la coeducació, que ajudi a identificar i a desterrar estereotips de gènere, que posi en valor la genealogia de les dones i que visibilitzi les persones LGTBI.

CAP A LA REACTIVACIÓ IMMEDIATA I LA INTERCONNEXIÓ TERRITORIAL

Participants a la taula rodona:

Conseller Portaveu Iago Negueruela.

President de Baleària, Adolf Utor.

President d'Air Nostrum, Carlos Bertomeu

President de la Agrupació de Alquiler de Vehicles de Balears (AEVAB), Ramón Reus

Conseller delegat de Melià, Gabriel Escarrer.

Vicepresidenta i CEO del grup Iberostar, Sabina Fluxà.

Comissionat del Govern d'Espanya per al Corredor Mediterrani, Josep Vicent Boira.

Modera: Pep Verger, director de El Económico, del Grup Serra.

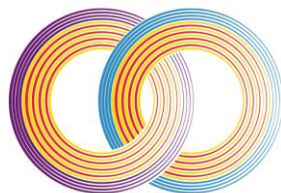
CONCLUSIONS I ACORDS

Si hi ha dos sectors que han quedat quasi aturats amb la crisi sanitària, aquests han estat el turisme i la mobilitat. Aquestes dues activitats, amb una forta presència en l'economia dels dos territoris, poden protagonitzar una reactivació immediata, gràcies, d'una banda, al model de protecció laboral i empresarial que han impulsat els dos governs, i a la vegada, gràcies al potencial i la capacitat dels sectors i les empreses, que treballen sempre en col·laboració i diàleg amb la Generalitat i el Govern.

Per tot això, els dos governs expressen el seu compromís amb la reactivació del turisme i la mobilitat, i fan de la seguretat sanitària el factor clau per accelerar l'activitat i propiciar la rendibilitat empresarial i la creació de llocs de treball de qualitat.

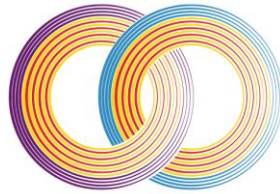
Igualment, els dos governs es comprometen a enfortir la relació entre les dues comunitats, impulsant el corredor mediterrani i fent-lo servir per vertebrar ambdues comunitats i els seus teixits productius.

- Les Illes Balears i la Comunitat Valenciana col·laborarem per crear un organisme conjunt de formació i innovació en turisme. Ha de servir

per compartir pràctiques més bones en matèria de capacitació, competències que s'han de reforçar per al futur model turístic, fins i tot afavorint l'intercanvi de docents i estudiants entre institucions formatives en matèria turística en les dues comunitats

- Explorarem la possibilitat de creació de paquets d'experiències turístiques conjuntes fora de temporada (festival de concerts a les dues comunitats, rutes gastronòmiques o museístiques, i similars).
- Estudiarem solucions de foment del turisme i la mobilitat entre comunitats, potser lligat a la temporada de tardor i hivern.
- Plantejarem estratègies de promoció conjunta, aprofitant també la integració i la complementarietat de les empreses turístiques i de mobilitat de les dues comunitats.
- Defensarem la plena integració de les dues comunitats en el corredor mediterrani i cercarem solucions que reforcin la connexió logística entre els ports de les Illes Balears i els de la Comunitat Valenciana.
- Fomentarem la creació de corredors continus de transport, combinant diferents mitjans de transport amb un únic bitllet (per exemple, bitllets conjunts per a desplaçaments que incloguin avió o tren fins a la Comunitat Valenciana, vaixell a les Illes Balears i, després, trasllats en autobús o tren).
- Coordinarem estratègies de mobilitat sostenible, amb una atenció especial als corredors marítims, a la xarxa de tramvia, tren i metro, i al foment de noves opcions de transport públic per carretera amb gas natural o vehicles elèctrics.
- Cal agilitar i promoure la inversió i l'activació plena de tots els sectors, per això estudiarem noves facilitats i simplificacions administratives, que ens permetin accelerar projectes de modernització i millora de la sostenibilitat de les nostres societats.

FONS EUROPEUS NEXT GENERATION EU, UNA OPORTUNITAT COMUNA

Participants:

Director de l'Oficina de Planificació i Coordinació d'Inversions Estratègiques del GOIB, Joan Carrió.

Director General de Coordinació de l'Acció de la Generalitat Valenciana, Juan Ángel Poyatos.

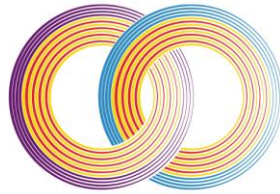
Modera: Julio Monreal, director general de relacions institucionals de Levante-EMV

CONCLUSIONS I ACORDS

Els dos governs defensen la economia blava en el Mediterrani com a eix estratègic comú per la captació de los fons del programa Next Generation de la UE. L'objectiu d'aquesta proposta conjunta, que inclou projectes en diferents eixos, és sumar esforços i enfortir les actuacions que es financin amb els fons europeus i multiplicar-ne l'impacte a través de l'agregació. La capacitat de cooperació de les dues comunitats és una oportunitat per desenvolupar propostes com la modernització dels sectors lligats a la mar, la protecció de la biodiversitat i la sostenibilitat ambiental.

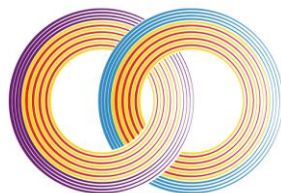
La proposta, que desplegarem amb més de cinquanta actuacions i projectes concrets, s'estructura en cinc línies estratègiques, totes lligades a l'economia blava i el seu potencial de progrés:

- Impuls d'un clúster logístic intermodal, que fomenti el transport sostenible, al corredor mediterrani i a la connexió Madrid-València-Palma.
- Adaptació al canvi climàtic i conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva mediterrània.
- Reforç de la sostenibilitat, la innovació i la digitalització, per redefinir el model turístic i reactivar i modernitzar el sector.
- Generació d'oportunitats i foment del treball de qualitat i la competitivitat empresarial amb l'estímul de la formació professional.

- Desenvolupament conjunt de projectes estratègics en digitalització i innovació, i foment de la diversificació econòmica.

*** La concreció de totes aquestes línies i els seus projectes essencials es pot consultar en l'annex Economia blava per a la Mediterrània, elaborat per la Generalitat Valenciana i el Govern de les Illes Balears per concórrer a les convocatòries de Next Generation EU.**

CAP A LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT: MODERNITZACIÓ I DIVERSIFICACIÓ ECONÒMICA

Participants a la taula rodona:

Rector de la UIB, Jaume Jesús Carot.

Rectora UV, Maria Vicenta Mestre.

President del Clúster Biotecnològic i Biomèdic de les Illes Balears, Joan Perelló.

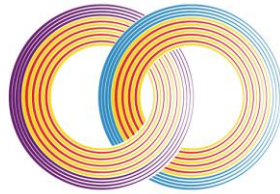
Vicepresident Executiu de l'Agència Valenciana de la Innovació (AVI), Andrés Garcia Reche

Modera: Xavi Bonet, director de COPE Balears.

CONCLUSIONS I ACORDS

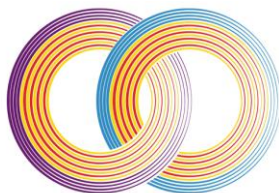
Les societats de la Comunitat Valenciana i les Illes Balears i el conjunt d'institucions i agents que les componen no només han donat, des de la protecció i la solidaritat, una resposta diferent a aquesta crisi; a més, ara es comprometen a impulsar una sortida diferent de la crisi social i econòmica derivada de la pandèmia. Aquesta sortida ha de servir per vertebrar una autèntica societat del coneixement, capaç de reduir les febleses del model econòmic, amb diversificació productiva, amb investigació i formació.

Tot això ha de servir per impulsar la competitivitat i la ocupació de qualitat amb nous sectors de progrés, modernitzant a la vegada els sectors estratègics existents i projectar ambdues comunitats cap al futur. També, com varen destacar els rectors i gestors públics i privats participants a la cimera, es necessari enfortir l'ecosistema científic i de transferència de coneixement, per fer-ho més atractiu, amb estabilitat laboral pels professionals i opcions de desenvolupar la seva carrera i els seus estudis, amb noves eines que fomentin la transformació de la investigació en innovació i producció empresarial, amb generació de ocupació de qualitat i formació que garanteixi l'èxit dels projectes innovadors i amb l'estímul de la compra pública innovadora, com a element per accelerar el creixement científic i la diversificació econòmica.

En aquest sentit, l'aposta per la investigació, l'economia del coneixement, la innovació o la digitalització es confirma, amb la pandèmia, com l'estratègia correcta per a la diversificació i la modernització de la nostra economia. I els fons europeus es plantegen com una oportunitat per intensificar i consolidar projectes en aquesta direcció. Per tot això, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana es comprometen amb els acords següents:

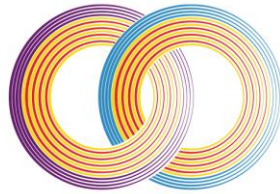
- Establir una col·laboració entre els investigadors de les Illes Balears i la Comunitat Valenciana en l'àmbit de l'astrofísica de multimissatgers, especialment en la detecció de les ones gravitacionals dins projectes internacionals com LIGO i VIRGO.
- Cal destacar que les dues comunitats autònomes són mediterrànies i la importància de la mar Mediterrània per a la nostra economia i societat. Així doncs, es treballarà per impulsar el coneixement i la transferència de coneixement entorn a l'economia blava per poder crear una economia més sostenible i equilibrada. En aquest aspecte, es crearà una xarxa per compartir coneixement entre els agents interessats de les dues comunitats autònomes.
- Reconeixem la mar Mediterrània com a ecosistema tancat i ideal per a la generació de coneixement sobre el desenvolupament i les conseqüències del canvi climàtic per a les nostres regions. Per això, establirem mecanismes per potenciar l'estudi interdisciplinari del canvi climàtic creant sinergies entre la UIB, les universitats públiques valencianes i els centres de recerca d'ambdues comunitats, en particular en la detecció i l'avaluació d'extrems climàtics mitjançant tècniques aplicades d'intel·ligència artificial. Incidir especialment en la investigació de l'estrès hídric derivat del canvi climàtic.
- Orientarem l'ús dels fons europeus cap a la transferència de coneixement i del desenvolupament de sectors emergents clau com el biomèdic, el tecnològic, i les activitats que es duen a terme al voltant de la intel·ligència artificial i la robòtica.
- Desenvoluparem una estratègia de millora de connexió de fibra òptica per mitjà de cables submarins amb Europa, Àfrica, Amèrica

del Sud i Àsia que permeti tant a la Comunitat Valenciana com a la de les Illes Balears posicionar-se com a punts d'entrada i sortida d'infraestructures de cables submarins i afavoreixi d'aquesta forma la futura implantació d'empreses tecnològiques als seus territoris i millori la qualitat de vida dels seus ciutadans.

A més, col·laborarem en quatre àrees estratègiques en àmbits de recerca:

- Astrofísica de multimissatgers: les Illes Balears disposen d'un grup de recerca capdavanter en aquest àmbit, com és Gravity, el qual és referent a escala estatal per la seva participació amb el detector LIGO, així com la seva col·laboració amb grups de recerca d'altres comunitats autònomes com la Comunitat Valenciana.
- Canvi climàtic: el canvi climàtic és un dels principals reptes globals als quals ens enfrontam, especialment els territoris insulars i costaners, pels evidents efectes d'aquest. Cal destacar que ambdues comunitats autònomes son mediterrànies i la importància de la mar Mediterrània com a ecosistema tancat i ideal per a la generació de coneixement sobre el desenvolupament i les conseqüències del canvi climàtic per a les nostres regions, especialment pel que fa la biodiversitat i a l'eficiència de l'ús de l'aigua de reg en agricultura.
- Economia blava: les dues comunitats accelerarem la col·laboració en projectes estratègics en els quals es treballa fa mesos per generar coneixement i progrés econòmic.
- Intel·ligència artificial: és una tecnologia amb un gran potencial de transformació des del punt de vista tecnològic, econòmic i social a causa de la seva penetració en un gran nombre de sectors (indústria, transport, sanitat, sector financer...), i ofereix la possibilitat de millora d'eficiència dels processos i la dotació de serveis personalitzats a la ciutadania. Les Illes Balears i la Comunitat Valenciana disposen de grups i instituts de recerca de diferents àrees del coneixement que treballen de manera intensa en aquest àmbit.

CULTURA

Ferran Torrent, escriptor

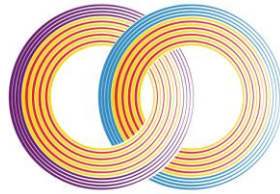
Sebastià Alzamora, escriptor

Moderador: Ferran Bono, delegat d'*El País* a la Comunitat Valenciana

CONCLUSIONS I ACORDS

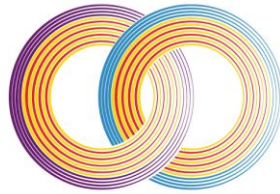
Les Illes Balears i la Comunitat Valenciana han promocionat durant dècades una riquesa cultural, patrimonial, artística i lingüística que agermana els dos pobles. És responsabilitat dels governs fomentar una col·laboració i un intercanvi capaç d'estrènyer encara més els vincles històrics i culturals que connecten les dues comunitats. Per això:

- Promourem la mobilitat i l'intercanvi d'artistes i creadors a través d'un conveni entre el Centre del Carme Cultura Contemporània, l'Institut Valencià d'Art Modern i Es Baluard Museu d'Art Contemporani.
- Commemorarem els 500 anys del tràgic episodi de les Germanies i posarem de manifest la història que els dos territoris tenen en comú amb una coproducció audiovisual de les Germanies.
- Fomentarem la col·laboració entre l'OSIB i la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana per a la difusió de la música en els seus diferents vessants.
- Treballarem en la coordinació per a la creació de circuits per fer gires de produccions escèniques i música a les Illes Balears i la Comunitat Valenciana.
- La Generalitat Valenciana i el Govern de les Illes Balears volem reiterar el nostre compromís i la voluntat de treballar a favor de la llengua pròpia. Aquesta col·laboració, que es va refermar amb la Declaració de Palma el 2017, permet enfortir els vincles entre els dos territoris i encarar els reptes actuals amb garantia. Hem de treballar

I CIMERA ILLES BALEARS-COMUNITAT VALENCIANA
Palma, 5 i 6 de juliol

per assegurar la continuïtat de la nostra llengua i per oferir-la al món. Els ponts que construïm facilitaran ampliar els escenaris per a les produccions artístiques, incrementar l'oferta audiovisual compartida, impulsar projectes d'intel·ligència artificial i molts altres camins que han de projectar la nostra llengua cap al futur.

COMUNICACIÓ DE LES REALITATS PERIFÈRIQUES

Participants a la taula rodona:

Andreu Manresa, director general d'IB3

Marisa Goñi, directora de *Diario de Mallorca* (Prensa Ibérica)

Salvador Enguix, delegat de *La Vanguardia* a la Comunitat Valenciana

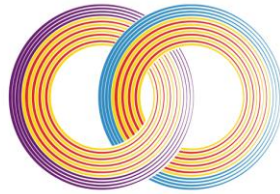
Raquel Ejérique, cap d'informatius de la televisió autonòmica Àpunt

Moderadors: Pere Rostoll, director general de Relacions Informatives de la Generalitat Valenciana, i Álvaro Gil, director general de Comunicació del Govern de les Illes Balears.

CONCLUSIONS

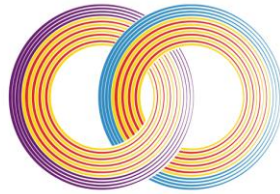
La crisi econòmica que començà el 2008 i l'actual pandèmia de la COVID-19 han estat els detonants que han accelerat una degradació imparable dels ecosistemes comunicatius. Aquests episodis, units a la generalització de la digitalització, han acabat originant un important retrocés en el treball diari dels mitjans de comunicació. Aquests processos han afectat, entre altres coses, la composició de les plantilles de periodistes i, per tant, també hi ha hagut una disminució notable dels efectius de les redaccions.

La manca de personal i la reducció de la dimensió de les empreses comunicatives ha generat una centralització dels espais de comunicació en dues línies diferents. Afecta la comunicació local i comarcal més pròxima, que ha quedat minvada i cada vegada més diluïda. Però també repercuteix en una centralització a Madrid dels grans mitjans que afecta la qualitat de la informació. Aquesta situació difumina les mirades i les veus de cada territori. Els espais comunicatius territorials han quedat limitats. I això ha significat que cada vegada hi ha menys espais que puguin generar missatges des de la perifèria ni tampoc relats d'influència a Madrid des de les diferents realitats de l'Estat.

La centralització de les redaccions centrals dels principals mitjans de comunicació d'Espanya relega en moltes ocasions la informació de les diferents regions a un simple acompanyament del que passa a la capital de l'Estat. Això succeeix malgrat que un 90 % de la població està fora de la capital, i que a territoris com les Illes Balears o la Comunitat Valenciana es produeixen cada dia polítiques i fets capdavanters en l'àmbit fins i tot internacional.

L'autogovern també ha de significar, per tant, la protecció dels espais comunicatius propis tant en l'àmbit local i comarcal per evitar grans zones silenciades com en el conjunt del territori de cada autonomia. En el cas de la Comunitat Valenciana i de les Illes Balears, a més, amb la necessitat de preservar i promocionar la llengua pròpia que compartim. Mantenir les veus de cada territori ha de contribuir a garantir una imatge plural de l'Estat. Garantir la imatge d'Espanya amb les seves particularitats. Garantir la imatge real davant una visió, a hores d'ara, centralista, distorsionada i allunyada de la imatge que s'ofereix des de Madrid.

FISCALITAT, MODEL D'ESTAT I REIVINDICACIÓ DE LA PERIFÈRIA

Participants a la taula rodona:

Consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors del GOIB, Rosario Sánchez

Conseller d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana, Vicent Soler

President del Cercle d'Economia de Mallorca, José María Vicens

President de l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE), Vicente Boluda

Francisco Pérez, director d'investigació de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE)

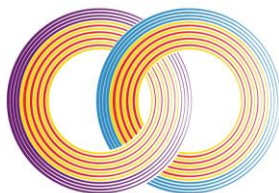
Guillem López Casasnovas, economista

Modera: Maria Eugènia Quetglas, directora del diari Ara Balears

DECLARACIÓ CONJUNTA DE LES ILLES BALEARS I LA COMUNITAT VALENCIANA

1. Els governs de les Illes Balears i la Comunitat Valenciana coincideixen en la necessitat de millorar el model territorial actual d'Espanya, d'avançar cap a un major nivell de cogovernança i cap a una major capacitat de presa de decisions en la relació i la coordinació entre els governs central i autonòmics; en definitiva, d'avançar cap a un major federalisme en les relacions entre les comunitats autònomes i el Govern d'Espanya, i coincideixen que aquestes millores també s'han de reflectir en una millor distribució de recursos, principalment a través de la negociació d'un nou sistema de finançament autonòmic.

2. El finançament rebut per les administracions autonòmiques valenciana i balear del sistema de finançament autonòmic ha estat notablement inferior a la mitjana del territori durant les dues darreres dècades. Totes dues han patit la manca de recursos per gestionar les seves competències. En els casos balear i valencià, per aproximar-se i arribar a aconseguir nivells de despesa per habitant similars a la mitjana en serveis públics

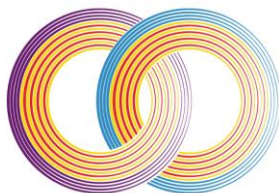

fonamentals, els governs autonòmics han hagut de fer un major esforç més gran, que s'ha traduït en més endeutament o en el fet de renunciar al desenvolupament d'altres serveis públics a causa dels seus ingressos més baixos.

3. Els governs balear i valencià comparteixen l'objectiu d'abordar l'inici de la reforma de l'actual sistema de finançament autonòmic des de la premissa que ha de proporcionar recursos suficients perquè les comunitats autònomes prestin els serveis públics que gestionen. Aquesta major aportació de recursos a les comunitats autònomes ha de servir per pal·liar les actuals insuficiències en el finançament dels serveis públics fonamentals i, per tant, ha de permetre contribuir al fet que es mantinguin els nivells de qualitat d'aquests serveis sense incórrer en dèficits. Actualment, hi ha un desequilibri vertical entre els recursos que es reparteixen l'Administració central i les comunitats autònomes i les necessitats per finançar les seves respectives competències. Així mateix, els dos governs coincideixen que el nou sistema de finançament s'ha de dotar de més recursos, major transparència i predictibilitat.

4. El sistema de finançament autonòmic ha d'afavorir una major corresponsabilitat fiscal de les comunitats autònomes, i ha d'augmentar la seva participació en els principals ingressos tributaris, la seva capacitat normativa i la seva participació en la gestió tributària. Així mateix, s'ha d'apostar per evitar la competència deslleial entre comunitats autònomes, en el sentit d'evitar la competència fiscal, un fenomen que provoca el canvi de domicili fiscal a una altra comunitat autònoma amb una fiscalitat més baixa i pot generar una espiral de rebaixes fiscals que comprometen els recursos necessaris per finançar els serveis públics.

5. Tant les Illes Balears com la Comunitat Valenciana han presentat històricament una despesa pública per habitant inferior a la mitjana de les comunitats autònomes de règim comú (i molt més respecte a les de règim foral). En els darrers anys, ambdues han fet un esforç perquè la despesa pública regional convergís amb la despesa mitjana de les comunitats autònomes de règim comú.

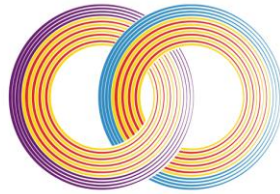

Aquest esforç de convergir a la mitjana de despesa s'ha focalitzat en els serveis públics fonamentals (sanitat, educació i serveis socials), els quals són la gran responsabilitat de les comunitats autònomes i van dirigits directament a les persones. La prioritització en els serveis públics fonamentals, juntament amb la falta d'ingressos i l'establiment de regles sostenibilitat fiscal (regla de despesa i objectius de dèficit), ha provocat un sacrifici en termes de polítiques de desenvolupament regional i la resta de serveis.

El criteri de repartiment territorial de recursos basat en el concepte de població ajustada, tal i com fa l'actual fons de garantia dels serveis públics fonamentals, assoleix un cert anivellament parcial i respecta en general el principi d'ordinalitat, de manera que podria ser un bon punt de referència en cas que les necessitats de despesa s'estimessin de manera adequada.

6. En aquest context, i en part derivat de la insuficiència d'ingressos, s'ha generat un dèficit estructural en els comptes públics de les Balears i la Comunitat Valenciana que s'ha traduït en un nivell de deute/PIB superior al conjunt de l'Administració regional, no per gastar més, sinó per arribar a aconseguir la mitjana de despesa per habitant en serveis públics fonamentals. Per això, els dos governs coincideixen en la necessitat d'abordar els problemes derivats dels dèficits generats per l'infrafinançament i habilitar mecanismes de compensació de deute en els quals l'Administració de l'Estat assumeixi deute autonòmic sobre la base de criteris relatius al seu nivell d'insuficiència de finançament.

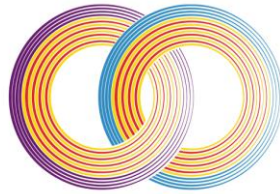
7. Les dues comunitats presenten un fort dinamisme demogràfic i desequilibris poblacionals derivats de l'increment de població que han experimentat les darreres dècades, superior a l'augment mitjà del conjunt d'Espanya, i associat també al pes de la població flotant. Aquests increments i desequilibris poblacionals provoquen un augment de les necessitats de generar ocupació, d'oferir serveis públics i de disposar d'infraestructures no sols per als residents, sinó també per als milions de turistes en els seus territoris i a causa també d'altres fluxos de població, de segones residències i els dels treballadors de temporada, entre d'altres. La

sostenibilitat territorial implica adequar les infraestructures i els equipaments tant a la població resident com a la que té una vinculació temporal per motius econòmics, laborals, d'oci, d'estudis, etc.

8. En aquest context, el repte demogràfic no es limita ni es pot limitar a la despoblació, sinó que també es manifesta en els problemes derivats de l'increment de població o l'impacte de la població flotant. Els desequilibris poblacionals que presenten les dues comunitats suposen més pressió sobre el seu territori, en matèria de serveis i infraestructures i també de caràcter mediambiental i de recursos naturals, a causa dels seus impactes en els consums d'aigua i electricitat, en les infraestructures de gestió del cicle de l'aigua, en el volum i la gestió dels residus, entre d'altres.

9. Les economies de les Balears i la Comunitat Valenciana han evolucionat al llarg de les dues últimes dècades compartint trets comuns. El resultat d'aquests és un creixement econòmic irregular —intens en alguns períodes, seguits de fortes contraccions— i encara que la seva trajectòria és globalment positiva, totes dues han sofert una pèrdua significativa de posicions relatives en PIB *per capita* respecte al conjunt d'Espanya, a causa, en part, d'una feble evolució de la seva productivitat. La baixa productivitat de les dues economies s'associa a models productius intensius amb mà d'obra poc qualificada, a causa del pes principalment de l'especialització turística, al seu torn un dels factors determinants dels desequilibris demogràfics. Els augments de població i el pes de la població flotant estan associats a aquests models productius, les febleses dels quals es reflecteixen en la caiguda del PIB *per capita* sofert els darrers vint anys. La pèrdua de posicions relatives en PIB per càpita s'explica en part per la nul·la capacitat financera d'ambdues comunitats autònomes per poder utilitzar el sector públic com a palanca per al desenvolupament econòmic regional a través de polítiques i actuacions en matèria d'infraestructures, recolzament de la investigació, el desenvolupament tecnològic i la innovació o la potenciació de l'eficiència en la utilització de recursos, entre altres.

10. A fi de pal·liar aquestes febleses i d'aportar més oportunitats a les nostres economies i avançar en l'aposta iniciada per la millora de models productius més diversos, els dos governs comparteixen l'objectiu d'aconseguir nivells més elevats d'inversió. Les Illes Balears i la Comunitat Valenciana han arrossegat un dèficit en les inversions directes de l'Administració de l'Estat en els seus territoris respecte a la mitjana els últims anys tant en pes poblacional com econòmic, la qual cosa també té un reflex en un menor incentiu al dinamisme empresarial. Les infraestructures han d'estar adaptades per poder atendre la demanda de serveis en la temporada alta, quan es produeix la càrrega de població més elevada.

11. La posició perifèrica de les Illes Balears i la Comunitat Valenciana en relació amb les actuacions de l'Administració de l'Estat és molt marcada i reflecteix la forta tendència a la concentració a Madrid. En aquest sentit, i tal com passa amb la majoria de les comunitats autònomes, la Comunitat Valenciana i les Illes Balears, es veuen perjudicades per l'enorme centralització de l'Administració de l'Estat, que, a diferència d'altres països, concentra en la capital, Madrid, gairebé tots els seus organismes polítics, reguladors, administratius, culturals i de recerca, així com el gruix de la contractació pública, factor determinant per a la concentració de seus empresarials, i que també es reflecteix en el nivell d'inversions en infraestructures.